

DEFENSOR

LEGIS

SUOMEN ASIANAJAJALIITON ÄÄNENKANNATAJA
ORGAN FÖR FINLANDS ADVOKATFÖRBUND

Defensor Legis nro 1-6/2008

OIKEUSTAPAUKSIA – RÄTTSFALL

KORKEIMMASTA OIKEUDESTA – FRÅN HÖGSTA DOMSTOLEN

	Nro	Sivu
Asianajaja – Oikeudenkäyntikulut – Kurinpito		
Asianajaja, jolle Suomen Asianajajaliiton valvontalautakunta oli määrännyt kurinpi- torangaistuksen, valitti päätöksestä hovioikeuteen. Asianajajan menettelystä kantelun tehnyt antoi asianajajan valituksen johdosta hovioikeuden pyytämän kirjallisen lau- suman. Korkeimman oikeuden ratkaisusta ilmenevillä perusteilla katsottiin, ettei asi- anajaja ollut velvollinen korvaamaan kantelijalle lausuman antamisesta aiheutuneita kuluja.		
(D:R2006/957, T:7, KKO:2008:5), Kommentti <i>Mikko Vuorenpää</i>	4/2008	664
Oikeudenkäyntimenettely - Todistelu - Esitutkintakertomuksen huomioon otta- minen oikeudenkäynnissä		
Kolmea ulkomaalaista henkilöä ei voitu kuulla todistajina kärjäoikeuden pääkäsitte- lyssä, kun heitä ei ollut saatu kutsuttua eikä kuuleminen ollut järjestynyt myöskään oikeusaputeitse. Heidän esitutkinnassa antamansa kertomukset voitiin ottaa oikeu- denkäynnissä huomioon, koska heitä oli aktiivisesti yritetty tavoittaa eikä syyksi lu- keva tuomio ratkaisevilta osin perustunut näihin esitutkintakertomuksiin. OK 17 luku 11 § 3 mom. IhmisoikeusSop 6 art.		
(D: R2007/242, T:2888, KKO:2007:101). Kommentti <i>Antti Tapanila</i>	1/2008	136

Rakennusurakka

Kysymys siitä, millaista menettelyä urakoitsijalta edellytettiin, jotta sillä oli oikeus saada tavoite- ja kattohintaissa rakennusurakassa rakennuttajalta korvausta lisä- ja muutostöistä ja jotta sillä oli oikeus saada urakkasuoritukseensa lisäaikaa.

(D:S2006/294, T:360, KKO:2008:19). Kommentti *Ville Laine*.....4/2008 670

Seksuualirikos – Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö – Todistelu – Kuulopuhetodistelu

Tuomitessaan A:n lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä hovioikeus oli todennut, että näyttö perustui pääasiassa lapsen psykologille kertomaan. Näyttönä lapsen kertomasta oli esitetty ainoastaan psykologin todistajana antama kertomus. Lapsen ja psykologin keskusteluja ei ollut tallennettu eikä A:lla ollut mahdollisuutta esittää lapselle kysymyksiä. Näissä olosuhteissa syyksilukemista ei saanut perustaa pääasiassa psykologin kertomukseen. Kun muukaan näyttö ei ollut riittävä syyksilukemiseen, syyte hylättiin. (Ään.)

OK 17 luku 2 § 1 mom., IhmisoikeusSop 6 artikla.

(D: R2007/206, T:1258, KKO:2008:68). Kommentti *Timo Saranpää*4/2008 694

Ylimääräinen muutoksenhaku – Tuomion purkaminen rikosasiassa – Ihmisoikeusloukkaus

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen mukaan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan 1 kohdassa turvattuun sananvapauteen oli puututtu artiklan 2 kohdan vastaisesti, kun hovioikeus oli tuominnut X:n sakkorangaistukseen painotuotteen kautta vastoin parempaa tietoa tehdystä herjauksesta. Kysymys hovioikeuden tuomion purkamisesta ihmisoikeusloukkauksen johdosta. (Ään.)

(D:H2005/376, T:386, KKO:2008:24). Kommentti *Antti Kolehmainen*6/2008 1072

KORKEIMMASTA HALLINTOIKEUDESTA – FRÅN HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLEN

Tulon veronalaisuus – Osinkotulo – Eriajiset osakesarjat – Yhtiöjärjestys

Hakijoiden tarkoitus oli perustaa lääkäritoimintaa harjoittava osakeyhtiö. Lääkärit merkitsivät yhtiön osakkeet joko itse tai omistamansa holdingyhtiön kautta. Perustettavan yhtiön osakkeet jakautuivat kantaosakesarjaan ja useisiin vastaanotto-osakesarjoihin. Jokaiselle toimintaan mukaan tulevalle lääkärille oli yhtiössä oma vastaanotto-osakesarja. Yhtiöjärjestyksen määräyksen mukaan kunkin vastaanotto- ja kantaosakesarjan oikeus yhtiön varoihin määräytyi asianomaisen osakesarjan toimintatuloksen ja aikaisemmilta vuosilta jakamattomien toimintatulosten yhteismäärän mukaan. Kantaosakesarjan toimintatulos laskettiin hallinnointitoiminnosta ja kunkin vastaanotto-osakesarjan toimintatulos laskettiin kyseisestä vastaanottotoiminnosta. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön laskentatoimi oli hoidettava siten, että kutakin osakesarjaa vastaava toimintatulos oli todennettavissa. Kun osingon peruste oli määrätty yhtiöjärjestyksessä eikä osakkailla ollut harkintavaltaa osingonjaon kohdistumisessa

osakesarjojen kesken, yhtiön jakama osinko katsottiin, lainsäädännön nykytila huomioon ottaen, veronalaiseksi osinkotuloksi, joka verotetaan osingonsaajasta riippuen siten kuin tuloverolaissa ja elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa säädetään. Ennakkoratkaisu verovuosille 2007-2008.

Äänestys 3-1-1. Laki elinkeinotulon verottamisesta 6 § 1 mom. 2 kohta ja 6 a §. Tuloverolaki 33 b §

(D:1932/2/07, T:161, KHO:2008:6), Kommentti *Seppo Villa*2/2008 297

Perustuslain etusija – Ilmeinen ristiriita perustuslain kanssa – Perusoikeus – Valituskielto – Valtion virkamies – Viran siirtäminen – Suostumus – Oikeusturva – Tehokas oikeussuojakeino – Ylimääräinen muutoksenhaku – Valitus

Virkamiehen nimissä ollut virka oli siirretty viraston toiseen yksikköön. Päätös oli tehty ilman valtion virkamieslain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua virkamiehen suostumusta. Viran siirtämistä koskevasta päätöksestä ei valtion virkamieslain 58 §:n mukaan saanut valittaa. Ylimääräistä muutoksenhakuja, jonka perusteella hallintopäätös voidaan kumota vain hallintolainkäyttölain 11 luvussa säädetyn edellytyksin, ei päätöksestä ilmenevissä oloissa voida pitää riittävän tehokkaana oikeussuojakeinona.

Koska valtion virkamieslain 58 §:ään sisältyvän valituskieltosäännöksen soveltaminen olisi estänyt puheena olevalle virkamiehelle perustuslain 21 §:ssä turvatun oikeuden säännönmukaiseen muutoksenhakuun, säännöksen soveltaminen olisi ollut perustuslain 106 §:ssä tarkoitetulla tavalla ilmeisessä ristiriidassa perustuslain kanssa. Tämän vuoksi säännös tuli tässä yksittäistapauksessa jättää soveltamatta.

Suomen perustuslaki 21 § 1 momentti, 22 § ja 106 §, valtion virkamieslaki 5 § 1 momentti ja 58 §. Äänestys 4-1 perustuslain 106 §:n soveltamisen tarpeesta.

(D:3705/2/06, T:882, KHO:2008:25), Kommentti *Jaakko Husa* DL 4/2008 708

**EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMESTA –
FRÅN EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL**

Asia C-303/05. Advocaten voor de Wereld VZW vastaan Leden van de Ministeraad (Arbitragehofin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – EU 6 artiklan 2 kohta ja EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohta – Puitepäätös 2002/584/YOS – Eurooppalainen pidätysmääräys ja jäsenvaltioiden väliset luovuttamismenettelyt – Kansallisten lainsäädäntöjen lähentäminen – Kaksoisrangaistavuuden tutkinnan poistaminen – Pätevyys jossa on kyse EU 35 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Arbitragehof (Belgia) on esittänyt 13.7.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.7.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Kommentti *Annika Suominen*1/2008 151